

EESTI EVANGEELSE LUTERLIKU KIRIKU
LÄÄNE PRAOSTKOND

Estonian Evangelical-Lutheran Church, Lääne Deanery

EELK Lääne praostkonna sinodi protokoll nr 1/3.

Ridalas, 22.märts 2018.

Algus kell 11:45, lõpp 16:00

Sinodi juhataja: praost Leevi Reinaru

Aujuhataja: piiskop Tiit Salumäe

Protokollija: Tiina Võsu

Võtavad osa:

vaimulikud – EELK piiskop **Tiit Salumäe**, Haapsalu koguduse õpetaja; praost **Leevi Reinaru**, Lääne-Nigula koguduse õpetaja ja Noarootsi koguduse hooldajaõpetaja; abipraost **Lembit Tammsalu**, Kullamaa koguduse õpetaja ja Piirsalu, Hanila ja Varbla koguduste hooldajaõpetaja; **Illimar Toomet**, Märjamaa koguduse õpetaja ja Kirbla koguduse hooldajaõpetaja; **Kaido Saak**, Lihula koguduse õpetaja, Karuse ja Mihkli koguduse hooldajaõpetaja; **Peeter Krall**, Nõva koguduse õpetaja; **Küllike Valk**, Ridala koguduse õpetaja ja Martna koguduse hooldajaõpetaja; **Aarne Lätte**, Lääne praostkonna vikaarõpetaja; **Meelis Malk**, Karuse koguduse diakon.

saadikud – Haapsalu: **Madis Kütt ja Kristi Ainjärv**; Karuse: **Elviira Saat ja Aadu Ervin Metsis**; Kirbla: **Maie Rein**; Kullamaa: **Maire Tiitus ja** asendusliige **Tiina Silk**; Lihula kog: **Maire Tooming**; Lääne-Nigula: **Tiina Võsu ja Helle Reinaru**; Martna: **Aime Kasepalu ja Anu Huusi**; Mihkli: **Ants Viiklepp**; Märjamaa: **Ulvi Kiisler**; Nõva: **Silja Silver ja Aino Arniste**; Piirsalu: **Maie Hinno ja Ivi Küla**; Ridala: **Luule Janson ja Heli Raihardt**; Varbla: **Lea Lehis**.

Kutsutud: õpetaja emer. **Ants Leedjärv**; organist **Tooni Leedjärv**; praostkonna muusikatöö juht **Lia Salumäe**.

Puuduvad: õpetaja Ants Rajando Vormsi kog. (ametitalitusel); Raili Küttmann (Lihula); Öie Pärna ja Hermi Vain (Hanila); Johannes Arjakse (Märjamaa); Angalika Puda (Kirbla); Targo Pikmets (Mihkli); Tiiu Tulvik ja Maie Arro (Noarootsi); Kristiina Rajando ja Malle Hokkonen (Vormsi); Anne Vallimäe (Varbla).

Nigula tee 1

90807 Lääne-Nigula vald

Lääne maakond

Tel. 4796658 / e-post:laane@eelk.ee

Sinodi jumalateenistus armulauaga toimus EELK Ridala kirikus kell 10:00.

Pealitur piiskop Tiit Salumäe, kantsler Andrus Mõttus, praost Leevi Reinaru, abipraost Lembit Tammsalu. Kaasa teenisid praostkonna vaimulikud.

Orelil Lia Salumäe.

Sinodi koosolek toimus Ridala kogudusemajas.

I. Sinodi avamine ja avapalvus.

Praost Leevi Reinaru avab sinodi, ühiselt lauldakse KLPR laul nr. 314 ja peab avapalve, tervitab sinodi koosseisu ja külalisi.

- Praost Leevi Reinaru õnnitleb Lääne praostkonna poolt õp.Küllike Valku sünnipäeva puhul.

- Külalistena on sinodil EELK kantsler Andrus Mõttus ja *Eesti Kirik* tegevtoimetaja Liina Raudvassar.

- Praost Leevi Reinaru toob tervitusi Tansaaniast Arushast, kus toimus Kirikute

Maailmanõukogu korraldatud maailma misjonikonverents teemal: „Käige Vaimus ja uuenege Vaimus!“. Külastas ka Eestist pärit märter -misjonäride Evald Oviiri ja Karl Segebroski haudu, süütas seal eesti lipu värvide mälestusküünlad.

- Saksamaa Schmalkaldeni dekanaadi dekaan Ralf Gebauer on saatnud sinodile tervituse mille praost Leevi Reinaru ette loeb.

- Mälestatakse surma läbi lahkunud dr. Heino Noort ja Schmalkaldeni dekanaadi õp.Hartmut Schmidtpotti, kes suri ootamatult matusetalituse ajal. Süüdatud on mälestusküünal ja lauldakse mälestuslaul KLPR nr.246.

II. Sinodi päevakorra kinnitamine ja rakendamine.

Päevakord:

I. Sinodi avamine kell 11:45.

II. Päevakorra kinnitamine ja rakendamine.

III. EELK Lääne praostkonna 2017.a. tegevuse aruanne - praost Leevi Reinaru.

Töölõikude aruanded: muusikatöö – Lia Salumäe; koolitus – Tiina Võsu; lastetöö – Lembit Tammsalu; noortetöö – Küllike Valk; diakooniatöö – Kaido Saak; misjonitöö – Leevi Reinaru.

IV. EELK Lääne praostkonna nõukogu aruanne – praostkonna sekretär Tiina Võsu.

V. EELK Lääne praostkonna 2017.a. eelarve täitmise aastaaruanne.

VI. EELK Lääne praostkonna 2019.a. maksu kinnitamine.

VII. EELK kantsler Andrus Mõttus

VIII. EELK piiskopi Tiit Salumäe ettekanne

IX. Kohapeal algatatud küsimused.

X. Sinodi koosoleku lõpetamine orienteeruvalt kell 16:00.

I. Sinodi avamine

Vastavalt EELK Põhikirja § 43 on praost Leevi Reinaru kutsunud kokku sinodi. **Kohal on 30 hääleõiguslikku sinodi saadikut.** Puudub 12 saadikut. Sinod on otsusevõimeline. Sinodi koosolekut juhatab vastavalt põhikirjale praost.

Praost Leevi Reinaru esitab sinodi aujuhatajaks piiskop Tiit Salumäe, abijuhatajaks abipraost Lembit Tammsalu ja protokollijaks praostkonna sekretäri Tiina Võsu. Teisi ettepanekuid ei tehtud. Päevakord kinnitati ühehäälselt.

Otsus nr 1. Valida sinodi aujuhatajaks piiskop Tiit Salumäe, abijuhatajaks abipraost Lembit Tammsalu ja protokollijaks Tiina Võsu.

II. Päevakorra kinnitamine ja rakendamine

Päevakord on eelnevalt kutsega saadetud sinodi saadikutele.

Otsus nr 2. Kinnitada sinodi koosoleku päevakord esitatud kujul. Kinnitati ühehäälselt.

III. EELK Lääne praostkonna 2017.a. tegevuse aruanne.

Praostkonna 2017.a. tegevuse aruande on koostanud praost Leevi Reinaru. Aruanne on saadetud koos lisadega e-postiga kõikidele kogudustele ja Konsistooriumi. Kaasettekandes esitavad aruande muusikatööst Lia Salumäe, koolitustegevusest Tiina Võsu, lastetööst Lembit Tammsalu, noortetööst Küllike Valk, diakooniatööst Kaido Saak, misjonitööst Leevi Reinaru. Praost esitab kokkuvõtte aruandest ja tänab vaimulikke ning kogudusi õigeaegselt esitatud aruannete eest.

Otsus nr 4. Võtte teadmiseks EELK Lääne praostkonna 2017.a. tegevusaruanne ja kaasaruanded.

IV. EELK Lääne praostkonna nõukogu aruanne.

Praostkonna sekretär Tiina Võsu esitab praostkonna nõukogu koosoleku protokollide põhjal koostatud praostkonna 2017.aasta aruande. Praostkonna nõukogu pidas neli koosolekut 09.03, 01.06, 07.09 ja 08.12. Nõukogu võttis vastu 13 protokollilist otsust. Praostkonna nõukogu koosoleku protokollid on saadetud EELK Konsistooriumile, kogudustele ja nõukogu liikmetele. Otsuseid ei ole vaidlustatud.

Otsus nr 5. EELK Lääne praostkonna nõukogu 2017.aasta aruanne esitatud kujul võtta teadmiseks.

V. EELK Lääne praostkonna 2017.a.eelarve täitmise aruanne.

Praostkonna 2017.a. eelarve täitmise aruande esitas praost Leevi Reinaru Konsistooriumist saadud raamatupidamise finantsaruande alusel. Praostkonna nõukogu on aruandega tutvunud. Saldo oli 2017.alguses 1249.33 eurot, **tulud 8026.22** eurot ja **kulud 8295.20** eurot, saldo aasta lõpus 978.88 eurot.

Otsus nr 6. EELK Lääne praostkonna 2017.aasta eelarve täitmise aruanne kinnitada.

VI. EELK Lääne praostkonna 2019.a. maksu kinnitamine.

Praost Leevi Reinaru teatab, et praostkonna nõukogu on teinud ettepaneku kinnitada praostkonnakassa maksuks 2019. aastaks 6% 2017.aasta liikmeannetusest laekunud summalt. Jätta maks samaks nagu oli 2017. ja 2018.aastal.

Otsus nr 9. EELK Lääne praostkonna 2019.aastal praostkonnakassa maksuks kinnitada 6% 2017.aasta liikmeannetuse summast. Kinnitati ühehäälselt.

VII. EELK kantsleri ettekanne.

EELK Kirikukogu poolt on 28.11.2017 valitud EELK kantsleriks ja 1.02.2018 on asunud tööle EELK Konsistooriumis. Parema ülevaate saamiseks külastab kantsler kõiki 2018.aasta alguse sinodeid.

- Millised on kantsleri ülesanded? Ta on majanduselu korraldaja EELK-s koos majandusnõukoguga ja kooskõlastab otsused kirikuvalitsusega. Samuti kiriku poolt jagatavate projektide jagamise korraldamine. Igal aastal jagatakse jõulude ajal koguduste töötajatele Saksamaa ühe piikonna töötajate poolt kogutud annetus meile kingitusena ja nende soov on saada tagasisidet aruannete formaadis. Kahjuks jääb paljudel see soov õigeaegselt täitmata.
- Aruannete esitamine on oluline, see annab ülevaate kiriku olukorrast ja vastavalt sellele saab reageerida. Kui ei ole võimalik esitada aruandeid õigeaegselt, siis sellest paluks Konsistooriumi informeerida, teatada probleemist ja teatada aeg, millal seda jõutakse teha.
- Suur küsimus on maine küsimus. Meie ise oleme oma maine kujundajad, kuidas me suhtume oma piiskoppi, vaimulikesse, koguduse kaastöölisesse, oma naabritesse, ärgem kiskugem seda ise alla kaasa minnes teemadega, millest keegi teine võiks pädevalt rääkida. Rääkigem uhkusega oma tegevusest koguduses, oma kogukonnas ja oleme julgelt kristlased.

VIII. EELK piiskop Tiit Salumäe ettekanne.

Annab edasi peapiiskop Urmas Viilma tervituse sinodile.

Piiskop toob esile mõned teemad:

- Aruandlus. Selge ja asjalik aruandlus on tegevuse aluseks, kus on ülevaade tegevusest ja ka hinnang. Aruandluse mitteesitamine näitab suhtumist.
  - Kiriku seaduse uuendamine. Peapiiskop emer. Andres Põder on selle töörühma esimees.
  - KLPR uuendamise komisjon töötab. Küsimus on, kas on jõudu anda välja päris uur KLPR või lisavihikud, sellega tegeletakse.
  - Kirik avalikus ruumis, meedias.
- Meil toimuvad igal hommikul raadios hommikupalvused, pühapäeviti ETV Tähenamised, õhtul Kirikuelu saade raadios. Kirik osaleb sõnavõtu ja palvega EV aastapäeva üritustel: lipuheiskamisel, pärgade asetamisel Vabadussõja ausamba juures, peakaplan õnnistab sõjaväe paraadi. Paide kirikust toimus jumalateenistuse ülekanne, kus osales EV president, peaminister, valitsuse liikmed, diplomaadid, see tähendab pikaajalist ettevalmistamist.
- Uuendatud EELK. Oleme üleilmne EELK, olin Torontos EV 100 aastapäeval, koos oli tuhatkond eestlast, kes eesti keeles laulsid ja hoiavad eestlust üleval seal kus nad on, samuti Peterburis, Helsingis, Saksamaal, Inglismaal jne.
  - Brüsselis on tulems kolme Balti riigi 100.aastapäeva tähistamine.
  - Peterburis kolme Balti riigi ja Soome 100.aastapäeva tähistamine.
  - Vahel eestlased väljapool Eestit küsivad, kas neid ongi enam vaja. Vastan, nüüd on teid kõige rohkem vaja hoidmas eestlust!
  - Kultuuriväärtused. Hoidkem meie kultuuriväärtusi, neid on meil palju.
  - Autasustamine. Märgakem ja tunnustage oma kaastöölisi. Tore on, et seda tehakse järjest rohkem.

IX. Kohapeal algatatud küsimused

1. **Eelnõu:** Abielu kaitsmiseks Eesti Vabariigi põhiseaduses.

Eelnõu on lisatud protokollile, mille kandis ette õp. Illimar Toomet.

Otsustati: EELK Lääne praostkonna sinod toetab ühel häälel peapiiskop Urmas Viilma esitatud ettepanekut täiendada Eesti Vabariigi põhiseadust sättega, mis sõnastab abielu ainult ühe mehe ja ühe naise vahel sõlmitud liiduna.

2. Liina Raudvassar tutvustas *Eesti Kirik* ajalehte.

3. EELK Lääne praostkonnapäev ja laulupäev Nõval 2.juunil 2018.

4. Kirikutepäevad Narvas 28.-30.09.2018. Teema: *Eesti usk*.

5. EELK juhatuseesimeeste konverents 19.-21.10.2018 Nelijärvel,
teema: *Õnnistus on jagamiseks*.

X. Sinodi lõpetamine.

Praost Leevi Reinaru tänas piiskop Tiit Salumäed ja kantsler Andrus Mõttust sinodil osalemise eest, kõiki sinodi saadikuid hea osaduse ja Ridala kogudust sinodi võõrustamise eest ning kuulutas sinodi lõppenuks.

Lauldi KLPR 386, kantsler Andrus Mõttus pidas lõpupalve ja õnnistas piiskop Tiit Salumäe.

Leevi Reinaru
Juhataja

Tiina Võsu
Protokollija